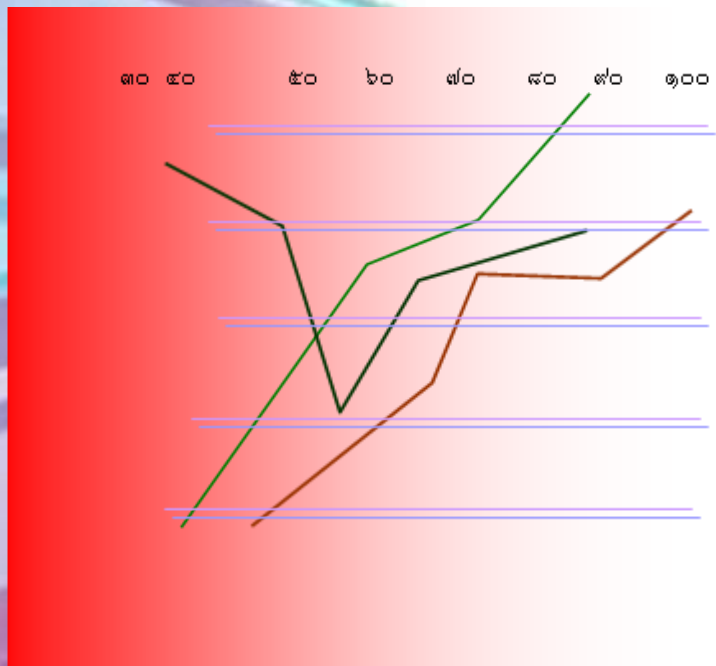

(ร่าง)

โรงเรียนปราชญ์กัลยาณี

มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในและแนวทางการประเมินคุณภาพ
การศึกษา ตามแนวทางการปฏิรูประบบการประเมิน
และการประกันคุณภาพการศึกษา

งานประกันคุณภาพโรงเรียนปราชญ์กัลยาณี'๖๐

ร่าง มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในและแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ปราจีนกัลยาณี ตามแนวทางการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา

*_*_*_*_*_*_*_*_*_*_*_*_*_*_*_**

ร่างมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

- ๑) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย
- ๒) การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นเพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา
- ๓) การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น
- ๔) การประกันคุณภาพต้องเกิดความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่น ๆ ดำเนินการแทนได้
- ๕) การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ มีแนวคิดว่าเป็นมาตรฐาน ที่สถานศึกษาปฏิบัติได้ ประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา และให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยได้กำหนดมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

๑. คำอธิบายของมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

หมายถึง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาการในด้าน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

หมายถึง การดำเนินการบริหารและจัดการของสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้าน ข้อมูลสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีการตรวจสอบ และประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

หมายถึง การวางระบบการจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาสถานศึกษา

๒. เกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี ๔ ระดับ

๗.๑ ระดับ ๔ ดีเยี่ยม

๗.๒ ระดับ ๓ ดี

๗.๓ ระดับ ๒ พอใช้

๗.๔ ระดับ ๑ ปรับปรุง

๓. รายละเอียดของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเด็นพิจารณา ระดับคุณภาพ และตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

ประเด็นพิจารณา

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

๒) ความสามารถในการวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๘๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

๓) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๙๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

๔) ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๘๐ อยู่ในระดับ ๓ ระดับคุณภาพดี

๕) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการจากผลการสอบวัดระดับชาติ โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๘๐ อยู่ในระดับ ๓ ระดับคุณภาพดี

๖) ความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงานหรือการทำงานโรงเรียนกำหนดร้อยละ ๑๐๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๗) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมาย

และวัฒนธรรมอันดีของสังคม โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๑๐๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

๘) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๘๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

๙) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๙๕ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

๑๐) สุขภาวะทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม

- ผู้เรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้เข้มแข็ง โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๙๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

- ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสภาพจิตใจให้ดีอยู่เสมอ โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๙๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

- ผู้เรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รักแก โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๙๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

- ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๙๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม

ระดับคุณภาพ

ระดับ ๔ ดีเยี่ยม
<p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดีเยี่ยม ๒) ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดีเยี่ยม ๓) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณเหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดีเยี่ยม ๔) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ๕) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย มีประสิทธิภาพ ๖) ผู้เรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมในแต่ละปีในด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ตามหลักสูตร อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ๗) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้น หรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย ๘) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัย <p>๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคม และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏชัดเจนโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม ๒) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม ๓) ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน ๔) ผู้เรียนยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ๕) ผู้เรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงเสมอ ๖) ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ ๗) ผู้เรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รักแก ๘) ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม
ระดับ ๓ ดี
<p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดี ๒) ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเหมาะสมตามระดับชั้นในระดับดี ๓) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณเหมาะสมตามระดับชั้นในระดับดี ๔) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ๕) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย ๖) ผู้เรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมในแต่ละปี ในด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ ตามหลักสูตรมีแนวโน้มสูงขึ้น ๗) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย ๘) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัย <p>๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏชัดเจน โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม ๒) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม ๓) ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน ๔) ผู้เรียนยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ๕) ผู้เรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง ๖) ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ ๗) ผู้เรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก ๘) ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม

ระดับ ๒ พอใช้
<p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับผ่าน ๒) ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเหมาะสมตามระดับชั้นในระดับผ่าน ๓) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณเหมาะสมตามระดับชั้นในระดับผ่าน ๔) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ในระดับผ่าน ๕) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ ๖) ผู้เรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมในแต่ละปี ในด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ ตามหลักสูตรมีแนวโน้มไม่แน่นอนในแต่ละปี ๗) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนไม่มีพัฒนาการแต่มีความพยายามในการยกระดับผล การทดสอบระดับชาติให้สูงขึ้น ๘) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัย <p>๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคัมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏไม่ชัดเจน ๒) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม ๔) ผู้เรียนยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ๕) ผู้เรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง ๖) ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ได้อยู่เสมอ ๗) ผู้เรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก ๘) ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม
ระดับ ๑ ปรับปรุง
<p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้ไม่เหมาะสมกับระดับชั้น ทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้ ๒) ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เหมาะสมตามระดับชั้นทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้ ๓) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณไม่เหมาะสมกับระดับชั้น ทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้ ๔) ผู้เรียนไม่สามารถตอบคำถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้ ๕) ผู้เรียนไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ ๖) ผู้เรียนไม่มีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมด้านความรู้ ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ตามหลักสูตรในแต่ละปี ๗) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนไม่มีพัฒนาการและไม่มีความพยายามในการยกระดับผลการทดสอบระดับชาติให้สูงขึ้น ๘) ผู้เรียนไม่พร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือขาดวุฒิภาวะทางอาชีพ <p>๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคัมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏไม่ชัดเจน ๒) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) ผู้เรียนไม่มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย ๔) ผู้เรียนไม่ยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่นและมีมนุษยสัมพันธ์ดี ๕) ผู้เรียนไม่มีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง ๖) ผู้เรียนไม่รักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ได้ดี ๗) ผู้เรียนไม่รู้และไม่มีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก ๘) ผู้เรียนวางเฉยต่อการกระทำสิ่งไม่ถูกต้อง

ตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น แบบสรุปผลการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น เอกสารการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับชั้น ชิ้นงานผลงานนักเรียน บันทึกการอ่าน แบบสรุปรายงานการประเมินความสามารถ ในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน โครงการ ชิ้นงาน บันทึกการทำงาน รายงานสรุปผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ร่องรอยการจัดกิจกรรม โครงการ เอกสารหลักฐานแสดงสุขภาพทางร่างกาย อารมณ์ สังคม แบบบันทึกพฤติกรรมทางสังคม
- สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน เช่น ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศ พฤติกรรมที่สะท้อนคุณลักษณะและค่านิยมของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด เช่น การเข้าแถว การแสดงความเคารพ การพูดจา กิริยามารยาท การไหว้ ฯลฯ และพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การร่วมกันแก้ไขปัญหา ฯลฯ
- สัมภาษณ์ผู้เรียนเกี่ยวกับความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย เช่น นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เกิดเป็นคนในท้องถิ่นนี้ นักเรียนภูมิใจในสิ่งใดบ้างในท้องถิ่น นักเรียนชอบหรือไม่ชอบกับ

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ประเด็นพิจารณา

๑. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน **โรงเรียนกำหนดร้อยละ ๘๐ อยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**
๒. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**
๓. การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**
๔. การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**
๕. การวางแผนการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**
๖. การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**
๗. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**
๘. การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**

ระดับคุณภาพ

ระดับ ๔ ดีเยี่ยม

๑. สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน
๒. สถานศึกษามีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมครอบคลุมประเด็นหลัก ต่อไปนี้
 - ๒.๑ พัฒนาศึกษาที่เน้นผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ทุกคน และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
 - ๒.๒ พัฒนาคูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง
 - ๒.๓ บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้ และ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ
 - ๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดีและกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย
๓. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
๔. สถานศึกษากำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

ระดับ ๓ ดี
<p>๑. สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน</p> <p>๒. สถานศึกษามีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมครอบคลุมประเด็นหลักต่อไปนี้</p> <p>๒.๑ พัฒนาระบบที่เน้นผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>๒.๒ พัฒนาคูครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ</p> <p>๒.๓ บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้</p> <p>๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดี</p> <p>๓. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน</p> <p>๔. สถานศึกษากำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน</p>
ระดับ ๒ พอใช้
<p>๑. สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น แต่ขาดความชัดเจน</p> <p>๒. สถานศึกษามีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมครอบคลุมประเด็นหลักต่อไปนี้</p> <p>๒.๑ พัฒนาระบบที่เน้นผู้เรียน และมีการดำเนินการ</p> <p>๒.๒ พัฒนาคูครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถมาตรฐานตำแหน่ง</p> <p>๒.๓ บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง หรือครบถ้วน ทันสมัย หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้</p> <p>๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดี</p> <p>๓. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย</p> <p>๔. สถานศึกษากำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาแต่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด</p>
ระดับ ๑ ปรับปรุง
<p>๑. สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติแต่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ขาดความชัดเจน</p> <p>๒. สถานศึกษามีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาไม่เหมาะสมและขาดความครอบคลุมประเด็นหลักต่อไปนี้</p> <p>๒.๑ พัฒนาระบบไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หรือไม่ครบทุกคน และดำเนินการอย่างไม่เป็นรูปธรรม</p> <p>๒.๒ พัฒนาคูครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตามหน้าที่</p> <p>๒.๓ จัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน แต่ไม่ทันสมัย และไม่มีการนำไปประยุกต์ใช้</p> <p>๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ไม่ดีและไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้</p> <p>๓. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยมาก</p> <p>๔. ไม่มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา</p>

ตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาวิชาการ แผนบริหารจัดการสารสนเทศ แผนพัฒนาคูครู/บุคลากร แผนการกำกับนิเทศ ติดตามการประเมินผลของสถานศึกษา แผนการจัดสภาพแวดล้อม ฯลฯ

- สัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้เรียน และผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา เช่น กระบวนการได้มาของเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ทำอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนอย่างไร การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจดำเนินการอย่างไร

ใครมีส่วนเกี่ยวข้องบ้าง สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องอย่างไร สถานศึกษานำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างไร สถานศึกษาแบ่งบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

ในการปฏิบัติตามแผนอย่างไร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมต่อผลการดำเนินการสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร

สถานศึกษามีเครือข่ายในการทำงานกับใคร/หน่วยงานใดบ้างและมีส่วนร่วมอย่างไร สถานศึกษา

มีการกำกับติดตามและวิธีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างไร ฯลฯ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประเด็นพิจารณา

๑. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**
๒. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**
๓. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**

ระดับคุณภาพ

ระดับ ๔ ดีเยี่ยม
<p>๑. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมทั้งระบบ ๑.๒ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการคิดได้ปฏิบัติจริงด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลงค์ ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ๑.๓ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน และแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ๑.๔ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยเชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่างๆ ๑.๕ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ๑.๖ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง <p>๒. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน ๒.๒ ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง <p>๓. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๓.๑ ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง ๓.๒ มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมินอย่างเป็นระบบ ๓.๓ ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน ๓.๔ นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ๓.๕ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้เรียนนำไปใช้พัฒนานตนเอง
ระดับ ๓ ดี
<p>๑. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคล ๑.๒ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการคิดได้ปฏิบัติจริงด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลงค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ๑.๓ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น การอ่าน และแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเอง ๑.๔ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยเชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่างๆ ๑.๕ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ๑.๖ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย <p>๒. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน ๒.๒ ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ระดับ ๓ ดี (ต่อ)
<p>๓. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓.๑ ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง</p> <p>๓.๒ มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมินอย่างเป็นระบบ</p> <p>๓.๓ ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน</p> <p>๓.๔ นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล</p> <p>๓.๕ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน</p>
ระดับ ๒ พอใช้
<p>๑. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม</p> <p>๑.๑ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ และกิจกรรม</p> <p>๑.๒ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการคิดได้ปฏิบัติจริง</p> <p>๑.๓ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเอง</p> <p>๑.๔ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยเชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่างๆ</p> <p>๑.๕ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียน</p> <p>๑.๖ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย</p> <p>๒. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น</p> <p>๒.๑ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>๒.๒ ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>๓. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน</p> <p>๓.๑ ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง</p> <p>๓.๒ มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมิน</p> <p>๓.๓ ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน</p> <p>๓.๔ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน</p>
ระดับ ๑ ปรับปรุง
<p>๑. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม</p> <p>๑.๑ ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดเป็นรายบุคคล</p> <p>๑.๒ ไม่จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น และรักการอ่าน</p> <p>๑.๓ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยไม่เชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่างๆ</p> <p>๑.๔ ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียน</p> <p>๑.๕ ผู้เรียนไม่มีการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย</p> <p>๒. การจัดการเรียนการสอนที่ไม่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น</p> <p>๒.๑ ไม่จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>๒.๒ ชุมชนไม่มีบทบาทในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>๓. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนไม่เป็นระบบ และไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>๓.๑ ไม่ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง</p> <p>๓.๒ ตรวจสอบและประเมินอย่างไม่เป็นระบบ</p> <p>๓.๓ นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล</p> <p>๓.๔ ไม่ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้เรียนไม่นำไปใช้พัฒนาตนเอง</p>

ตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น หลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ บันทึกผลหลังสอน เอกสารหลักฐานการวัดและประเมินผล เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สมุดการบ้านที่แสดงให้เห็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ ชิ้นงานหรือผลของนักเรียน/แฟ้มสะสมงาน สื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ฯลฯ
- สังเกตกระบวนการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของครู เช่น การใช้คำถามที่หลากหลายหลายระดับเพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูง พฤติกรรมการดูแลเอาใจใส่ การมอบหมายงานของครู ปฏิสัมพันธ์ของครูผู้เรียน เช่น ความเป็นกันเองของครูกับผู้เรียน การสนทนาโต้ตอบของครูกับผู้เรียน พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน เช่น ความกระตือรือร้นในการเรียน การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ความสนใจในการร่วมกิจกรรม สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียน กิจกรรมตอบสนองความสนใจของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม ฯลฯ
- สัมภาษณ์นักเรียน และครู เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เช่น นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร นักเรียนได้ร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินงาน/ชิ้นงานต่าง ๆ หรือร่วมประเมินผลการเรียนหรือไม่ อย่างไร นักเรียนชอบเรียนวิชาอะไร เพราะเหตุใด ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการใดบ้าง ฯลฯ

มาตรฐานที่ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

ประเด็นพิจารณา

การใช้ระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น **โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับ ๔ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม**

ระดับคุณภาพ

ระดับ ๔ ดีเยี่ยม
๑. สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ๒. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี ๓. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาในระดับสูง
ระดับ ๓ ดี
๑. สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ๒. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๓. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
ระดับ ๒ พอใช้
๑. สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๒. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๓. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องค่อนข้างมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
ระดับ ๑ ปรับปรุง
๑. สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนไม่เป็นรูปธรรม ขาดความชัดเจน และไม่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ๒. ผู้เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๓. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา

ตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวางระบบและการทำงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รูปแบบหรือกระบวนการที่ใช้ดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา ฯลฯ
- สัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เช่น ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา

๔. การตัดสินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวม

ให้ตัดสินจากผลการประเมิน ๔ มาตรฐาน คือ

- มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน
- มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา
- มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- มาตรฐานที่ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

โดยการนำผลการประเมินรายมาตรฐานเหล่านั้น มาพิจารณาเป็นภาพรวมเพื่อตัดสินระดับคุณภาพของสถานศึกษาตามระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับคุณภาพ

ระดับ ๔ ดีเยี่ยม
<p>๑. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีพัฒนาการของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้น มีความสามารถในการอ่านและเขียน สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถในการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิด ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดี และมีความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏอย่างชัดเจน</p> <p>๒. ผลการประเมินมาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม</p> <p>๓. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม</p> <p>๔. ผลประเมินมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาในระดับสูง</p>
ระดับ ๓ ดี
<p>๑. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม โดยมีพัฒนาการของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้น มีความสามารถในการอ่านและเขียน สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถในการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิด ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดี และมีความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏอย่างชัดเจน</p> <p>๒. ผลการประเมินมาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม</p> <p>๓. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม</p> <p>๔. ผลประเมินมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาในระดับสูง</p>
ระดับ ๒ พอใช้
<p>๑. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ด้านใดด้านหนึ่งอยู่ในระดับพอใช้</p>
ระดับ ๑ ปรับปรุง
<p>๑. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ด้านใดด้านหนึ่งอยู่ในระดับปรับปรุง</p>

แนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๑. หลักการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสินใจโดยผู้เชี่ยวชาญ (expert judgment) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (peer review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในคณะกรรมการผู้ประเมินเพื่อการตัดสินให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

๒. การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงานในภาพรวม (Holistic Rubrics)

๓. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนา และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

๔. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายการประเมินเพื่อการพัฒนา (Evaluation and Development) ลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน มีความน่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

๕. ให้ผู้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและประเด็นที่กำหนด แจ้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษา และสรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment)

๖. ข้อควรปฏิบัติของการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๖.๑. ศึกษามาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการประเมิน วิธีการตัดสินระดับคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเอง และคู่มือสำหรับผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

๖.๒. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาล่วงหน้า เช่น รายงานการประเมินตนเองของหน่วยงาน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของหน่วยงานรอบปีที่ผ่านมา พร้อมสรุปข้อเสนอแนะและทิศทางการพัฒนาหน่วยงานเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน

๖.๓. ผู้ประเมินมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติงานเต็มความรู้ความสามารถของตนและรับฟังความคิดเห็นจากคณะผู้ประเมินที่ไปประเมินด้วยกันไม่ควรถือความคิดของตนเองเป็นหลัก

๖.๔. ให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนต่อสถานศึกษาอย่างมีคุณค่า สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

๖.๕. เขียนรายงานการประเมินตนเองอย่างมีคุณค่ารวมทั้งเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสม ถูกต้อง

๖.๖. แสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอเพื่อให้เข้าใจบริบท เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆ ที่สถานศึกษานำมาใช้

๖.๗. กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินให้เหมาะสมตามสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา และใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง เช่น การสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสารและชิ้นงานเดิม เพื่อลดการใช้กระดาษจำนวนมาก

๖.๘. ไม่สร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อรองรับการประเมินนอกเหนือจากเอกสารที่เป็นร่องรอยการดำเนินงานตามปกติ

๗. ให้สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดย
- ๑) ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย ๓ คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย ๑ คน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
 - ๒) ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม
๘. สถานศึกษาควรกำหนดขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้
- ๘.๑ ขั้นตอนก่อนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- ๑) ศึกษา ทำความเข้าใจ วางแผนกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - ๒) วิเคราะห์มาตรฐาน เกณฑ์การประเมิน กำหนดวิธีการประเมิน แหล่งข้อมูล แนวคำถาม เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - ๓) ชี้แจงขั้นตอน วิธีการประเมินแก่ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง
- ๘.๒ ขั้นตอนระหว่างการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- ๑) เก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและแหล่งข้อมูลที่กำหนด ทั้งนี้ ให้ใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลายตามบริบทของสถานศึกษา เหมาะสมและเพียงพอต่อประเด็นพิจารณา
 - ๒) ให้ระดับคุณภาพการประเมินโดยพิจารณาจากเอกสาร หลักฐาน ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้และเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
- ๘.๓ ขั้นตอนหลังการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- ๑) สรุปและเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
 - ๒) เผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา และหน่วยงานระดับต้นสังกัด
 - ๓) นำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
๙. ให้สถานศึกษาสรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป